

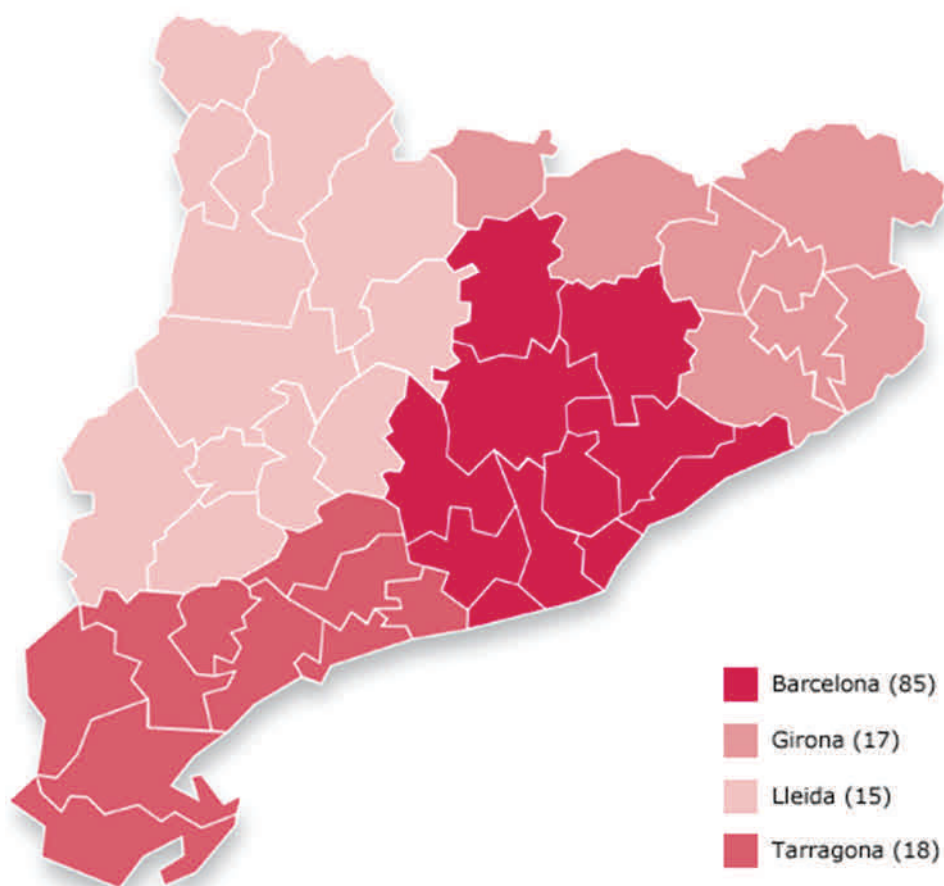
ESTRUCTURA

Eleccion

Es deputats constituïssen eth Parlament de Catalonha. Son elegidi per sufragi universau, liure, parièr, dirècte e secrèt. Eth sistèma electorau qu'impòse er Estatut ei proporcionau: es escons deth Parlament que se repartissen entre es listres electoraus en proporcion as vòts que cadua a obtengut. Ath madeish temps aquest sistèma a d'assegurar era representacion adequada de totes es zònes deth territòri de Catalonha. Mentre eth Parlament non apròve era lei electorau, rèste en vigor era disposicion transitòria der Estatut sus es quate circonscripcions provinciaus, qu'elegissen un nombre determinat de deputats.

Es persones candidates se presenten as eleccions acorropades en listres electoraus, abituauments vertebrades e organizades entorn deth programa d'un partit politic o ua coalicion de partits.

Actuauments eth Parlament de Catalonha ei format per 135 deputats: 85 elegidi ena circonscripcion de Barcelona, 17 ena de Girona, 15 ena de Lhèida e 18 ena de Tarragona.

Dissolucion

Eth Parlament, coma institucion que represente eth pòble de Catalonha, a d'èster renauit periodicaments entà hèr efectiu eth dret des ciutadans de Catalonha a participar enes ahèrs publics per miei des sòns representants, elegidi democraticaments.

Ei per açò qu'er Estatut establís qu'eth Parlament ei elegit per un tèrme de quate ans, que se compde dempús dera data de celebracion des eleccions.

Er Estatut establís, totun, qu'era legislatura pòt èster inferiora a quate ans en dus casi concrèts:

Eth prumèr cas hè referéncia ath hèt impossible de formar ua majoria parlamentària que permete constituïr eth Govèrn. Atau, s'en procediment d'investidura deth president o presidenta dera Generalitat transcorren dus mesi, a compdar dera prumèra votacion d'investidura, e cap candidat o candidata non obten era confidança deth Parlament, aguesta s'a de dissòlver e s'an de convocar naues eleccions.

Eth dusau cas ei era dissolucion anticipada deth Parlament decidit peth president o presidenta dera Generalitat, damb era deliberacion prealabla deth Govèrn. Aguesta facultat non pòt èster exercida quan i a en cors ua mocion de censura, ne tanpòc abans qu'age passat un an dera darrèra dissolucion per aguest procediment. En tot cas, eth decret de dissolucion a d'establir era convocatòria de naues eleccions, que les cau debanar entre es quaranta e es seishanta dies seguenti ara data de publicacion deth decret en *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (diari oficiau dera Generalitat de Catalonha).

Es deputats

Es 135 deputats, un còp elegidi, representen tot eth pòble e non sonque er electorat que les a votat. Son es representants de Catalonha.

Entà garantir un bon compliment des sòns prètzhèts, se les concedissen ua sèria de drets e gatges, contrapesadi per uns déuers especifics.

Son déuers des membres deth Parlament, entre d'auti:

- Assistir as debats e as votacions deth Plen e des comissions de qué son membres e complir es foncions a qué son obligadi per reglament.
- Èster membres, aumens, d'ua comission.
- Comportar-se damb cortesia e respectar era norma de resèrva sus es registres e es informacions qu'agen caractèr secrèt o reservat, e es normes d'orde e de disciplina establides peth Reglament.
- Declarar es activitats qu'exercissen e es bens que possedissen.
- Abstier-se de hèr valer era sua condicion en benefici d'activitats comerciaus o professionaus privades.

Son drets des membres deth Parlament:

- Assistir a totes es sessions parlamentàries.
- Participar enes debats e enes votacions deth Plen e des organs des quaus siguen membres.
- Presentar esmenes a quinsevolh prepausa sus era quau eth Parlament s'age de prononciar.
- Èster membres d'un nombre determinat de comissions parlamentàries.
- Arrecéber un tractament institucional e protocolari preferent.

Son gatges dera accion des membres deth Parlament:

- Era inviolabilitat parlamentària, que sostrè dera fiscalizacion judiciau es opinions exprimides e es vòts emetudi pes membres deth Parlament en compliment dera foncion parlamentària. Aguest emparament legau arrespon ara idèa qu'era accion des deputats, pendent eth sòn mandat, a d'èster pleaments liura e sonque pòt èster jutjada per electorat, eth quau pòt non reelegir-les; tanben pòt èster jutjada, mès, peth partit o era coalicion ara quau apertanhen, que pòt non tornar-les a presentar as listres dera sua candidatura electorau. Pendent eth sòn mandat gaudissen tanben d'immunitat, en sentit que non pòden èster detengudi se non ei en cas de delictes flagrants, atau s'evite que poguen èster detengudi per motius politics encurbidi.
- Eth fòr especiau, que compòrte que sonque pòden èster jutjadi peth Tribunau Superior de Justícia de Catalonha o, dehòra der encastre territorial dera Generalitat, pera Cort suprèma.
- Era indemnizacion economica pera sua dedicacion ath trabalh parlamentari, eth quau les obligue a limitar er orari e eth trabalh professionau, o quitament a renonciar-i, d'acòrd damb es normes sus incompatibilitats.

Era sedença

La sede parlamentaria es el Palacio del Parlamento, en la ciudad de Barcelona. El Parlamento, sin embargo, puede celebrar sesiones en otros lugares de Cataluña.

El Salón de Sesiones es el lugar donde habitualmente celebra sus sesiones el Pleno del Parlamento de Cataluña; los miembros del Parlamento se sientan en butacas dispuestas en hemiciclo –media circunferencia quebrada por un pasillo– frente a la Mesa presidencial, agrupados por grupos parlamentarios. Los asientos de los diputados usualmente se denominan escaños porque en los antiguos parlamentos lo eran realmente.

Las salas de comisiones son de dimensiones más reducidas que el Salón de Sesiones; algunas tienen la disposición de los asientos parecida a la del Salón de Sesiones y otras disponen de una única mesa cuadrangular.

Era sedença deth Parlament de Catalonha

Eth temps de trabalh

Er orde deth dia ei era relacion ordenada de punts qu'a de tractar eth Parlament. Er orde deth dia deth Plen ei fixat pera presidéncia deth Parlament, d'acòrd damb eth Conselh de Pòrtavotzes. Er orde deth dia des comissions ei fixat pera mèsa respectiva, dempús d'escotar es pòrtavotzes des grops parlamentaris ena comission.

Se compren per session eth temps de trabalh parlamentari destinat a agotar un orde deth dia. Era reünion ei era part dera session aguda en un madeish dia naturau.

En Parlament de Catalonha i a dus periòdes de sessions: un que va der 1 de seteme ath 31 de deseme e un aute que va deth 15 de gèr ath 31 de junhsèga. Pendant aquesti periòdes, eth Parlament se pòt amassar en sessions ordinàries, qu'abituauments debanen de deluns a diuendres.

Eth Parlament tanben se pòt amassar dehòra des periòdes de sessions, pr'amor de poder complir tostemp es sues foncions. Aquest tipe de reünion se nomena session extraordinària. Eth Parlament tanben s'amasse en session extraordinària a peticion deth president o presidenta dera Generalitat.

Se nomena legislatura eth periòde de vida parlamentària comprenut entre dues eleccions successives.

Es organs deth Parlament

Eth grop parlamentari ei era traduccion parlamentària deth partit politic o dera coalicion electorau e a era foncion de convertir eth programa politic d'aguesti en iniciatiues parlamentàries e en programa de govèrn. En Parlament de Catalonha, entà formar grop parlamentari, cau un minim de cinc membres, qu'an d'èster d'un madeish partit o d'ua madeisha coalicion electorau, encara qu'agen estat elegidi per circumscripcions electoraus diferentes; sonque se pòt constituïr un grop parlamentari per coalicion o partit. Se se da eth cas, es deputats que demoren sense adscriuer-se en cap de grop de partit o coalicion electorau intègren eth Grop Mixte. Es deputats qu'abandonen eth sòn grop o ne siguen expulsadi passen a auer era condicion de membres non adscrits pendent tota era legislatura, levat que retornen ath grop parlamentari d'origina, damb eth consentiment prealable deth pòrtavotz o era pòrtavotz corresponenta. Maugrat açò, en cas d'expulsion deth grop parlamentari de toti es deputats d'ua formacion politica integradi en ua coalicion o federacion, es deputats afectadi an de passar ath Grop Mixte.

Cada grop designe ua persona coma pòrtavotz entà que lo represente damb caractèr generau. Es grops an burèus e mieis materiaus pròpris ena bastissa deth Parlament entà acomplir es sòns prètzhèts, e tanben dispòsen d'assessorament tecnic ath sòn cargue.

Es pòrtavotzes de cada grop parlamentari, amassa damb eth president o presidenta deth Parlament, un des secretaris o ua des secretàries e eth secretari generau o secretària generau, o eth letrat o letrada qu'eventuauments lo substituïske, formen eth Conselh de Pòrtavotzes, es foncions mès importantes des quaus son establir es critèris que contribuïssen a ordenar e a facilitar es prètzhèts e es debats deth Parlament e decidir era comission competentà entà estudiar es projèctes e es proposicions de lei o entà formalizar es diuèrses iniciatiues. Tanben i pòden préner part era rèsta des membres dera Mèsa, ua persona en representacion deth Govèrn e, en tot acompanyar eth pòrtavotz o era pòrtavotz o qui lo substituï, un membre mès per cada grop parlamentari.

Era Mèsa deth Parlament ei er organ rector collegiat dera cramba; a ua presidéncia, dues vicepresidéncies e quate secretaries, cargues elegidi, en votacions separades, peth Plen deth Parlament, en marc dera session constitutiva que daurís era legislatura. Es foncions mès importantes dera Mèsa son: ordenar eth trabalh parlamentari, interpretar eth Reglament e dirigir es servicis deth Parlament. Eth president o presidenta deth Parlament a era representacion dera cramba; establís e manten er orde des discussions e deth debat, d'acòrd damb eth Reglament, e velhe entà mantien er orde laguens deth Parlament. En casi de vacant, abséncia o empach, eth president o presidenta ei substituït pes vicepresidents per orde consecutiu. Es secretaris supervisen e autorizen es actes des sessions plenàries, dera Mèsa e deth Conselh de Pòrtavotzes; assistissen eth president o presidenta pendent es sessions entà assegurar er orde enes debats e era correccion enes votacions, e tanben i collabòren enes trabalhs dera cramba.

Toti es deputats amassadi en session constituïssen eth Plen deth Parlament. Eth Plen ei er organ suprèm dera cramba, en quau se debaten en darrèra e definitiva instància es ahèrs que segontes er Estatut son competéncia deth Parlament de Catalonha. Entà poder adoptar acòrds validament, eth Plen a de compdar damb era assisténcia dera majoria absoluta des deputats e trobar-se amassat ena sedença deth Parlament. Eth Plen ei convocat (e desconvoat, se cau) peth president o presidenta deth Parlament, a iniciatiua pròpria o a sollicitud aumens de dus grops parlamentaris o d'ua cincau part des membres deth Parlament. Era convocatòria a de fixar er orde deth dia dera reünion. Enes sessions deth Plen es membres deth Parlament sèn tostemps sus eth madeish lòc, acorropadi segontes eth grop parlamentari ath quau apertanhen. Eth president o presidenta dera Generalitat e es membres deth Govèrn, o conselhèrs, an destinat un banc especiau en Salon de Sessions. Toti es conselhèrs pòden assistir e intervien encara que non siguen membres deth Parlament.

Quan era legislatura a acabat, o era cramba a estat dissolvuda, o enes periòdes entre sessions, en qué eth Plen non s'amasse, es foncions qu'a manades son complides pera Deputacion Permanentà, era quau se compause de vint-e-tres membres, designadi pes grops parlamentaris en pro-

porcion ath sòn nombre de compausants, e ei presidida peth president o presidenta deth Parlament. Era Deputacion Permanenta, un còp constituït eth Parlament dera naua legislatura, a de render-li compde des decisions qu'a prenut.

Es comissions son grops redusidi de deputats que reproduissen proporcionalments era distribucion de grops parlamentaris deth Plen e s'especializen en bèra ua des matèries que ne tracte era cramba. Que s'i desvolòpe grana part deth trabalh parlamentari. Es comissions que constituís eth Parlament pòden èster legislatiues o especificques.

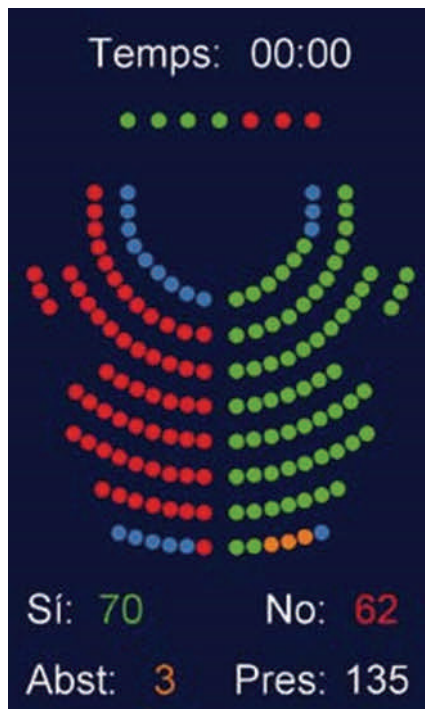
Son comissions legislatiues es que cree eth Plen dera cramba damb aquest caractèr e era Commission de Reglament, qu'elabòre e reforme eth Reglament deth Parlament. Eth Plen deth Parlament, laguens dera setmana seguenta ara investidura deth president o presidenta dera Generalitat, acòrde per majoria absoluta, a prepausa dera Mèsa e deth Conselh de Pòrtavotzes, eth nombre e er encastre des comissions legislatiues.

Posterioraments, d'acòrd damb es madeishi requisits, eth Plen tanben pòt acordar era creacion d'autres comissions legislatiues o ben dissòlver es que son dejà creades.

Aquestes comissions:

- Premanissen era discussion en Plen des projèctes e es proposicions de lei que les corresponen per arrason dera matèria.
- Arreceben informacion des membres deth Govèrn dera Generalitat, o conselhèrs, sus era sua gestion.
- Pòden aprovar resolucions e cridar es conselhèrs respectius entà hèr-ne eth contraròtle politic e controtlar-ne era accion administrativa.

Son comissions especificques es qu'an ua foncion concrèta o ben era cometuda de restacar-se damb institucions o entitats publiques determinades. N'i a de tres tipas: es creades peth Reglament, es creades per lei e es creades peth Plen (que pòden èster d'estudi, d'investigacion o de seguiment). Es comissions d'estudi, d'investigacion e de seguiment analisen ahèrs qu'afècten ara societat, investiguen es ahèrs d'interès public que siguen competència dera Generalitat e contròtlen especificaments determinades accions e politiques publiques deth Govèrn.

Plafon de votacion ordinària.

Eth sistèma de trabalh e de decision

Eth Parlament de Catalonha pren es decisions dempús d'un seguit de debats, enes quaus pòden demanar era paraula e intervier tant es que son en favor d'ua posicion determinada coma es que ne mantien ua de contrària. Enes ahèrs de relèu especiau, toti es grops parlamentaris pòden fixar era sua posicion o explicar eth sòn vòt. Es tempsi son amples entàs ahèrs mès generaus e globaus -de quinze a vint minutes- e fòrça redusidi -tres minutes- enes ahèrs mès concrets e especifics.

Pr'amor qu'eth Parlament pogue préner validament ua decision cau que se tròbe amassat d'acòrd damb çò qu'establís eth Reglament e damb era assisténcia dera majoria absoluta des sòns membres. Se compren per majoria absoluta eth primèr nombre enter que resulte de dividir eth nombre totau de membres deth Parlament per dus; actuauments era majoria absoluta ei de seishanta ueit deputats. Eth quòrum de decision ordinària ei eth dera majoria simpla. Majoria simpla vò díder qu'enes votacions es vòts positius supèren es negatius, sense compdar es abstencions, es vòts en blanc e es nulli.

Es procediments de votacion previsti en Parlament de Catalonha son:

Votacion per assentiment, quan era prepausa dera presidéncia non suscite era objection de cap membre deth Parlament.

Votacion ordinària, que tradicionauments se hège lheuuant-se en primèr lòc es deputats qu'èren en favor dera prepausa, dempús es que i èren en contra e fin finau es que s'abstiegen. Ara se hè electronicament: cada deputat o deputada sarre eth boton que correspon ath sens deth sòn vòt e eth sistèma electronic compute es vòts emetudi e exprimis es resultats en dues pantalles plaçades ara vista de toti es assistents ara session.

Votacion publica per crida, qu'ei un procediment solemne que s'emplegue entà adoptar decisions considerables. Per tiratge se trè eth nòm deth deputat o deputada que serà cridat primèr, e es auti en seràn successivaments per orde alfabetic; cadun des cridadi arrespon "òc" o "non" o declare que s'absten.

Votacion secrèta, que se pòt hèr per bilhetes o peth sistèma electronic, en cas d'eleccion de persones, qu'ei çò de mès frequent, e per bòles, quan se qualifique era conducta des persones; era bòla blanca vò díder que s'apròve, era nera signifiquie que se refuse.